

afb. 4. Reconstructiekaart van het zuidwestelijk deel van Schieland tussen Schie en Rotte omstreeks 1280 met de dijken en dammen, aangelegd na de twaalfde-eeuwse overstromingen. Verondersteld wordt dat vanuit de meest landinwaarts gelegen dijken het land herwonnen werd in de richting van de Merwede. De totstandkoming van een dijkfront langs de Merwede maakte als sluitstuk ook de afdamming van Schie en Rotte aan de benedenloop noodzakelijk. (Arie van der Schoor; 'Zorg en gezag door het hoogheemradschap vanaf 1300', in Willem van der Ham (red.), *Hoge dijken, diepe gronden - Land en water tussen Rotterdam en Gouda. Een geschiedenis van Schieland* (Utrecht 2004), 45.)

zich een nieuw bestuurlijk-juridisch district of *ambacht* en een nieuw religieus district of *parochie*, meestal hetzelfde (dorps-)gebied bestrijkend. Het dorp vormde zodoende het laagste niveau van de politieke en religieuze territoriale verdeling van het land, en zelfs van de verdeling van het land in waterschappen die verantwoordelijk waren voor de

regionale waterstaatszorg. Met andere woorden: ontginning en bijbehorende bedijking van het gebied werden gevolgd door een uitwerking van politieke en religieuze structuren op lokaal, regionaal en landsheerlijk of staatsniveau. De besturen van de nieuwe dorpsgemeenschappen beschikten over een zekere onafhankelijkheid en konden op eigen